

การประกอบ ธุรกิจ สินทรัพย์ ดิจิทัล

นักบัญชีและผู้สอบบัญชีต้องมีการศึกษาหาความรู้ในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจในกิจการที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ มีทั้งกฎหมายพื้นฐานและกฎหมายเฉพาะสำหรับธุรกิจประเภทนั้น ๆ เพื่อให้มั่นใจว่ากิจการที่ตนเองเป็นผู้ทำบัญชี หรือผู้สอบบัญชีให้ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

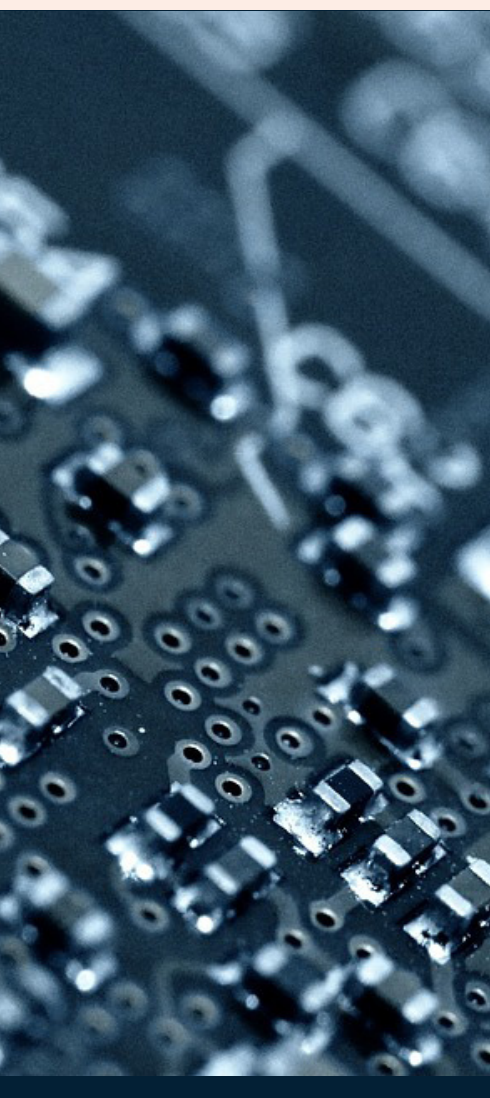
ในยุคดิจิทัล ได้มีธุรกิจประเภทใหม่เกิดขึ้น นั่นคือธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งได้มีการนำคริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุน ผ่านการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน โดยมีระบบให้ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันได้ เช่น กรณีของการซื้อขาย Bitcoin เป็นต้น ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมา ได้มีประกาศราชกิจจานุเบกษาเป็นพระราชกำหนด การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ซึ่งได้ให้คำนิยามของธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล โทเคนดิจิทัล หรือคริปโทเคอร์เรนซี หรือโทเคนดิจิทัลไว้ดังนี้

“ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า การประกอบธุรกิจตามประเภทดังต่อไปนี้

- (1) ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล
- (2) นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล
- (3) พู่ค้ำสินทรัพย์ดิจิทัล
- (4) กิจการอื่นที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการ ก.ล.ด.

“สินทรัพย์ดิจิทัล” หมายความว่า คริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล

“คริปโทเคอร์เรนซี” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือ เครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นสื่อกลาง

ในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัล และให้หมายความรวมถึงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

“โทเคนดิจิทัล” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่าย อิเล็กทรอนิกส์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) กำหนดสิทธิของบุคคลในการเข้าร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการใด ๆ
- (2) กำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการหรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างผู้ออกและผู้ถือ และให้หมายความรวมถึง หน่วยแสดงสิทธิอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

เนื่องจากธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะอยู่ในการกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ดังนั้นร่างประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง การเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาพิจารณา คาดว่าจะประกาศใช้เร็ว ๆ นี้ สำหรับธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลตามพระราชกำหนดนี้เป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังนั้น หากฝ่าฝืนจะได้รับโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา

ในขณะเดียวกันเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561 ราชกิจจานุเบกษา ได้มีการประกาศพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2561 เพื่อจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้พึงประเมินที่ได้จากการถือหรือครอบครองโทเคนดิจิทัล หรือการโอนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัล โดยการเพิ่มข้อกำหนดในเรื่องเกี่ยวกับเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนี้

มาตรา 40(4)(ข) เงินส่วนแบ่งของกำไร หรือผลประโยชน์อื่นใดในลักษณะเดียวกันที่ได้จากการถือหรือครอบครองโทเคนดิจิทัล

มาตรา 40(4) (ง) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการโอนคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัล ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตราความเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน

มาตรา 50(2) (จ) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา 40(4) (ข) และ (ง) ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ 15 ของเงินได้

นั่นหมายความว่าหากมีการถือครองโทเคนดิจิทัล หรือโอนคริปโทเคอร์เรนซี หรือโทเคนดิจิทัล แล้วเกิดเงินได้ที่กล่าวข้างต้น ผู้จ่ายเงินต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% ของเงินได้นั้น ๆ และสิ้นปีบุคคลธรรมดาที่ต้องนำรายได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษีเงินได้สิ้นปีด้วย สำหรับนิติบุคคลยังไม่ได้มีกฎหมายประกาศออกมา แต่คาดว่า ถ้าทำได้ก็ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและอาจจะมีภาษีมูลค่าเพิ่มอีกด้วย ซึ่งต้องรอดูประกาศกฎหมายต่อไป

ดังนั้น นักบัญชี ผู้สอบบัญชี ต้องทำความเข้าใจกฎหมายใหม่เหล่านี้เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่ถูกต้อง ลดความเสี่ยงจากการทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

โดย..นางพรรณนิ วรุตม์จางสภิต

ที่ปรึกษา ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร

